

ایوان اسلامی

از آنجاکه نیا کان ما، با آئین نو (اسلام) آشناei نداشتند در نخستین برخورد خود با آن در برابر آن مقاومت کردند، ولی همینکه اسلام را شناختند آنرا یکانه راه حل مشکلات مختلط خود، دانستند و دعوت آنرا با جان و دل پذیر فتند و سراجام نه تنها از دشمنی با اسلام بازایستادند، بلکه در صفحه مجاهدان اسلامی قرار گرفتند و در پیشبرآن از هر نوع کوشش و فداکاری و جانبازی درین نکردن و اسلام را آئین زندگی، و دینی وارسته از هر نوع تبعیضات، یافتند. ولی متأسفانه پس از در گذشت پیامبر، غرور ملی و تنصیب نژادی دامنگیر، بخی از مسلمانان و زمامداران آنان گردید بطوری که پیامد پذیر و ندای تسلی بخش اسلام را (گرامی ترین شمازد خدا با تقواترین شماست) (۱) نادیده گرفتند و بیک اصل موهوم جاهلی (بر تری نژادی) تکبه زند و اساس تعالیم پاک اسلامی را که روی عدالت، انصاف، برابری و برادری بود، بدست فراموشی سپردند.

بنی امیه بخلاف دستورهای قرآن، نزد عرب را بر ملت‌های دیگر بر تری دادند و به ملل دیگر با نظر حقارت می‌نگریستند، ناگفته پیداست تحمل چنین وضعی برای سایر ملل مسلمان جهان خصوصاً برای ایرانیان بسیار سنگین و ناگوار بود، زیرا: ایرانی در مظالم تبعیض طبقاتی ساسانی رنجهای فراوان برده و در جهنم و حشتناک طبقاتی دردها و عذاب‌های سختی کشیده بود. ایرانی اگر با سانی اسلام را پذیرفت، بیشتر بخاطر عدالت، انصاف، برابری و برادری آئین نو خاسته اسلام بود، اسلام به آنان نوید رهائی از بنده اسارت تبعیضات ساسانی را میداد.

ایرانیان از آنجاکه دور نمائی از خلافت اسلامی را در دوران زمامداری

۱- ان اکرمک عنده الله انتیکم - سوره حجرات آیه ۱۳ - لیس لعربی علی عجمی فضل ال بالتفوی «از خطبه حجۃ الوداع - البیان والتبیین - جاحظ ج ۲ ص ۲۹

علی (ع) که هدفی جز گسترش عدالت و محظوظیهای نداشت بچشم خود دیده بودند، گرایش بیشتر و عمیق تری باسلام نشان میدادند و آرمان نهایی خود را در آن می یافتند ولی متاسفانه بر اثر انحراف حکومت اسلامی از محور خود، طولی نکشید نقشه های آنان نقش برآب شد، و از همان شکاف عمیق طبقاتی و هرج و مرج اجتماعی که فراموشی داشتند، دوباره خود را دردهمان شکاف طبقاتی باز یافتند. یعنی مشی رهبری در اسلام در دوران بنی امیه بهمان راه افتاد که ساسانیان از پیش پیموده بودند.

تعصبات ناروای امویان نسبت به مسلمانان غیرعرب بسیار گران بود ولی ملت با هوش ایران حساب اسلام را از حساب کار خلفاً جدا کردند، از این روی مبارزه آنان با دستگاه غیرقانونی اموی شروع گردید. ایرانیان می‌اندیشیدند حکومت بنی امیه، مالامال از تعیض و ستم و بیداد گری است و باید هرچه زودتر بساط چنین حکومتی از جماعت اسلامی برچیده شود.

علی (ع) و ایرانیان :

ایرانیان، قبل از حکومت علی (ع) که پشتیبان مسلمانان غیرعرب بود، آشنائی کاملی داشتند و تنها علی (ع) را دیدند که در دوران زمامداری خود ثابت نمود که اسلام در آرمان خود یک نظام کاملاً ضد تعییض نژادی است، ایرانی معتقد بود اگر خلافتی چون خلافت علی (ع) روی کار آید، تمام مشکلات مسلمانان حل خواهد شد، لذا هر کجا ندای حکومت علوی بگوش ایرانیان رنج کشیده و ستم دیده میرسید، روی به آن سوی می‌آوردند و از جانبازی و فداکاری در این راه دریغ نداشتند. (۱)

نهضت آزادی خواهی ملت ایران در دوران حکومت امویان از این نظر بود که آنان از صمیم قلب خواستار حکومت اسلامی بودند؛ آنان دین اسلام را می‌خواستند که تمام توده‌ها را یکسان شمرده عرب را باعجم، سفید را با سیاه برابر و برابر ننموده است.

این صفحه از تاریخ ایران وابن فراز از زندگانی نیاکان ما، از احساسات پاک‌مذہبی آنان حکایت می‌کند و اینکه ناسیونالیستهای افراطی امروز، قیامهای مقدس ایرانیان را زاشی از تعصب و ملیت آنان می‌شمارند پنداری بیش نیست و در حقیقت آنها کار نیکان از نیاکان ما

۱- ازینجا یکی از علل گرایش نیاکان ما به پیروی از خاندان رسالت روشن می‌گردد و اگر برخی تصویر کرده‌اند گرایش ایرانیان به خاندان اهل بیت بخاطر عادت بحکومت موروثی ساسانی است، یک پندار غلط و نادرست است و دیشنهاین پندار از دونفر مستشرق بنام «ادوارد براؤن» و «گبینو» می‌باشد (تاریخ ادبی ایران ج ۱ ص ۱۹۵)

را، به کار خود قیاس میکنند.

ناسیو نالیسم افراطی

از شگفتیهای عصر ما، پندارگر و هی از ناسیونالیستهای افراطی ماست که به بناهه اینکه یک پدیده ملی نیست و از وطن مادر نخاسته و از مرزو بوم دیگر آمده است، آنرا بیگانه می‌شمارند ولی باید از آنان پرسید چرا نیاکان ما هنگامی که اسلام را محقق آرمانهای خردپسندانه خود تشخیص دادند، از صمیم قلب آنرا پذیرفتند و هر گز نسبت با آن احساس بیگانگی نکردند و قرنهای خوشی و خرمی در سایه اسلام دیستند؟

پر واضح است ایرانی در مدت سیزده قرن از تاریخ ایران که جزو تاریخ اسلام است در راه ترویج اسلام از هیچ‌گونه فداکاری مضایقه نکرده است. صدها و بلکه هزارها ایرانی خون خود را در راه پیشرفت آئین اسلام ریخته و بلندی نام آنرا خونهای خود دانسته است و با دلی شاد و روحی آرام جان سپرده‌اند.

اسلام از ملیت ما جدا نیست

از آغاز دوره هخامنشی که آغاز پرافتخار ایران است، بیست و پنج قرن می‌گذرد. این سر زمین کهن سیزده قرن از آن تاریخ را با آئین اسلام گذرانده است، بدین ترتیب تاریخ این آب و خاک با تاریخ اسلام آمیخته شده و هر گراز آن قابل تفکیک نیست، بنابراین کسی که واقعاً به ملیت و کشور خود « ایران » علاقه دارد باید بتاریخ ایران اسلامی دست کم با همان چشم بنگردد که با ایران باستان فنگاه میکند حتی از جنبه عوایض و احساسات هم که باشد باید به ایران اسلامی، بدبده احترام بنگردد.

واگر بنا باشد، تاریخ ایران از تاریخ اسلام جدا گردد در آن صورت ذخائر تاریخی و میراث گرانقدر گذشته‌گان ما، بجز چند کتبیه و یک قسمت داستانها و افسانه‌های ملی و لیک اوستای شکسته بسته با اوراق پراکنده چیز دیگری نخواهد بود.

واگر ما، از کتاب آسمانی خود « قرآن » بیهانه اینکه بزبان عربی است، دست برداریم و بجای آن « اوستای زردشتی » را (چنانکه ناسیونالیستهای افراطی می‌پندارند) انتخاب کنیم جز میر قهقری نتیجه‌ای نخواهیم گرفت؛ اساساً تعالیم عالی قرآن، با اوراق پراکنده ایکه بنام تعالیم زردشت معروف است، قابل مقایسه نیست، نه تنها با قرآن قابل مقایسه نمی‌باشد بلکه با کتابهای عادی مسلمانان هم، شایسته سنجش نیست آیا این

ضرر و خسارت قابل جبران است که از آنچه تاکنون مایه بقا و سرفرازی ما بوده ، دست برداریم و دریک چنین زمانی که ملت ایران نیازمند دلسوزی و فداکاری است از تاریخ پر-افتخار نیاکان خود الام نگیریم ؟

عربی ستون فقرات زبان فارسی است

اگر ما ، برخلاف نیاکان خود بالفاظ عربی که بازبان فارسی آمیخته شده ورنک فارسی بخود گرفته‌اند ، بی‌اعتنای باشیم و آنها را بعلت بیگانه بودن ، از روی تعصب ، از زبان و ادبیات خود طرد کنیم ، آیا بیک اقدام خطرناک وزیان‌بار دست نزده‌ایم ؟ و آیا در آن صورت رابطه و همبستگی ما با ادبیات اصیل فارسی قطع نمی‌گردد ؟ بلکه اگر بنای‌باشد همیشه پارسی بگوئیم ویا پارسی بنویس ، باید خط بطلان روی تمام آثار ادبی و علمی بزرگان فلسفه و حکمت ایران مانند : فارابی ، ابن‌سینا ، محمد ذکریا ، امام فخر رازی و خواجه نصیر طوسی و بزرگان شعر و ادب و عرفان مانند : ناصر خسرو ، سنائی ، نظامی ، مولوی ، سعدی ، حافظ و جامی ، بکشیم (۱)

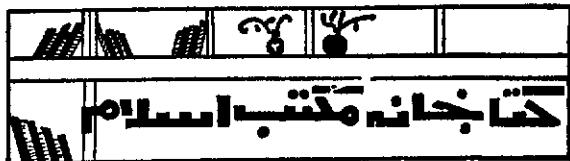
آیا این زیان قابل تحمل است که ما تمام گنجینه‌های علمی و ادبی زبان فارسی را از دست بدیم و زبان شیرین شر او نویسندگان خود را که آثار فکری و علمی آنان الامام بخش بسیاری از گویندگان و نویسندگان پیش‌روجهان گردیده است ، درک بکنیم و نسبت‌بآنها بیگانه باشیم ؟ آیا این ازوطن پرستی است که از تمام ذخایر و اندوخته‌های علمی و فکری و هنری خود که از نیاکان بدارث برده‌ایم ، دست برداریم ؟ آیا در این صورت دنیای علم و ادب برماء نمی‌خندد و در این موقع ما فرزندان ناخلف نیاکان خواهیم بود ؟

جداً مایه تاسف است که ناسیونالیستهای افراطی ، لغات عربی را بحرم بیگانه بودن طرد می‌کنند و در عوض ، بجای آنها واژه‌های خارجی بکار می‌برند . آیا بهتر این نیست بجای اینکه لغات عربی معمولی را از زبان فارسی بیرون کنند چاره‌ای بیندیشند و برای اصطلاحات و کلمات علمی خارجی ، که با سرعت در فارسی رخنه پیدا کرده‌اند ، معادله‌های مناسبی پیدا

کرده و بکار ببرند « (۲) ۵۳

۱ - سالنامه دنیا شماره ۲۵ سال ۱۳۴۸ ص ۴۸

۲ - مجله هنر و مردم شماره ۷۲ ص ۴۹

کتابهای تازه

بخش اول کتابهایی که توسط مؤلفین یا ناشرین محترم به کتابخانه مکتب اسلام اهداء شده است :

مختلف اسلامی و حکومت شرعی)

۵ - **مدایع رسول اکرم (ص)**

گرد آورنده : قاسم وفائی ، وزیری ،
زرکوب ، ۳۴۷ صفحه، از انتشارات
کتابفروشی جعفری مشهد (اشعاری در

مدايع رسول اکرم-ص)

۶ - **امام علی، مشعلی و دژی**

نوشته : سلیمان کتابی ، ترجمه جلال -
الدین فارسی ، رقی ، سلیفونی ۲۵۴
صفحه، از انتشارات مؤسسه برهان تهران
(ترجمه کتاب پرارزش الامام علی نبراس
و متراوس)

۷ - **آنجا که حق پیروز است** -

از : پروین خرسند ، شمیز ، رقی ،
۲۳۱ صفحه، از انتشارات طوس مشهد
بحثهای جالبی درباره واقعه جانسوز کربلا

۸ - **تفسیر سوره حجراط بقلم**
سید رضا صدر ؛ سلیفونی ، رقی ، ۲۱۳ ،
صفحه ، چاپ دوم ، از انتشارات کتابخانه
صدر تهران (بیش از پنجاه بحث از مباحث
الهی ، اجتماعی ، حقوقی قرآن)

۱ - **روح البیان** - بقلم : هدایت الله
روحانی ، رقمی ، سلیفونی ، ۲۱۵ صفحه،
از انتشارات کتابفروشی مرتضوی تهران
(درباره اعجاز قرآن و تفسیر و ترجمة
بعض آیات آن)

۲ - **فروغ ابدیت نوشته** : جعفر
سبحانی ، شمیز ، جیبی ، جلد دوم ۴۰؛
صفحه ، از انتشارات کتابفروشی رشنو
خرم آباد (تجزیه و تحلیل جالبی از زندگی
حضرت محمد (ص) بزرگترین پیشوای
بشر) .

۳ - **نیکوکاری در اسلام** - جیبی ،
شمیز ۲۴ صفحه از انتشارات کتابخانه
دفتر مذهبی کارخانه سیمان درود (آیات
رواياتی درباره احسان و نیکوکاری در
اسلام) .

۴ - **قانون اساسی اسلام** - تالیف
حسن فرید گلپایگانی ، وزیری ، سلیفونی
۵۳۲ صفحه، از انتشارات مؤسسه مطبوعاتی
فرابانی - تهران (مشتمل بر بحثهای

- ۱۴ - رهبران بشریت - نوشته : ناصر چیان ، شمیز ، رقیعی ، ۱۹۹ صفحه از انتشارات کانون تربیت شیراز (پیرامون زندگانی و فداکاری پیامبر ان و آئمه) (ع)
- ۱۵ - رهنمای سعادت تالیف : محبوب ابراهیم زاده سرابی ، ذر کوب ، رقیعی جلد اول ۳۳۲ صفحه ، جلد دوم ۳۶۴ صفحه ، ناشر مؤلف (درباره موضوعات متفرقه دینی بخش دوم : اسامی افراد محتزم و تعداد کتاب هایی که به کتابخانه مکتب اسلام هدیه شده : آقای سید محمدعلی ابطحی از مشهد ۴ جلد « محمد حسن راستگو از مشهد ۱ » « منوچهر اشرفی از قم ۱ » « منوچهر مشرقی از قم ۱ » « شمس الدین پرویزی از تبریز ۲ » « سید محمدعلی خواجه الدین از تبریز ۱ » « حاج اسماعیل چفری شانجانی از شبستر ۱ » « حاج حاشم میرابی - از شبستر ۵ » « باقر رشداتی از اهر ۱ »
- ۹ - سایه های غم - از حبیب چاچیان شمیز ، رقیعی ۱۲۰ صفحه ، ناشر مؤلف (چهارمین مجموعه اشعار مذهبی سرای نده)
- ۱۰ - کلام حق از محب اسلام ، جیبی ، ذر کوب : ۳۰۵ صفحه ، ناشر یکی از خیر خواهان (آیاتی راجع به وظائف مسلمانها و بعضی از مسائل اخلاقی وغیر آن)
- ۱۱ - ذاد الصراط اثر طبع : محمد شرمی کاشانی ، شمیز ، وزیری ، ۲۳۱ صفحه . ناشر ، حاج حسن رجائی (در مذایع و مراثی ائمه) (ع)
- ۱۲ - جوانان در خطر سقوط : نوشته : سید علی محمودی ، شمیز : جیبی ۳۶ صفحه ، از انتشارات سازمان مطبوعاتی محمودی (یک بحث اجتماعی و انتقادی پیرامون مشکلات جوانان)
- ۱۳ - دستور اسلام - بقلم هدایت الله روحانی ، شمیز ، رقیعی ۷۲ صفحه ، ناشر مؤلف (درباره ازدواج های حرام در اسلام) .

بی خبری از تاریخ ناسیونالیستهای افراطی عرب می تازند و شکست خاندان ساسانی را دستاوردی کنند آیا این خود بیخبری از تاریخ نیست ؟ خوب بود آنان تاریخ این دوره را مطالعه میکردند آنوقت میدانستند خاندان ساسانی در زمان خسرو پرویز بجهه حالی افتاده بود، پدر پسر را کور می کرد، پسر پدر را می کشت برادر، برادران خود را نابود می نمود و بالاخره میدید که فساد، چهاندازه در بنیاد حکومت ساسانی نفوذ کرده بود که به چنین سرنوشتی دچار گردید .

و بنا برگفته بعضی : اگر نفوذ اسلام ، بنیاد پوییه و لرستان سلطنت ساسانی را از بین بر نمی کند ، مسلمان ایران دستخوش تجاوز دیگران میگردد .

بنابراین هجوم مسلمانان بایران نعمت بسیار بزرگی بود که ایران را از تابودی حفظ کرد و بایرانی بهترین فرصتی داد تا استعداد خود را بکارانداخته در راه پیشرفت جامعه اسلامی که خود نیزیکی از بزرگترین ارکان آن بشمار میرفت ، بکارو کوشش پیردازد و سهم مؤثر خود را در پیشبرد دانش بشری ، در دامن تمدن ایران اسلامی ، بانجام برساند .

بدین جهت در انداز مدتی تمدنی پرشکوه و پر مایه بددست آوردند که اصلاً با تمدن ساسانی قابل مقایسه و منجش نبود .